

Список використаних джерел:

1. Болонський процес. Документи і матеріали / За ред. д. е. н. проф. С.І. Юрія. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 136 с.
2. Каспржак А.Г. Место элективных курсов в учебном плане школы [Текст] // Элективные курсы в профильном обучении : учеб. пособие. – М. : Вита-Пресс, 2004. – С. 76-77.
3. Лебедев О.Е. Элективные курсы образовательной области «Филология» // Элективные курсы в профильном обучении : учеб. пособие. – М. : Вита-Пресс, 2004. – С. 7-8.
4. Пасічник О.С. Забезпечення наступності іншомовної освіти в системі «старша школа – ВНЗ» : зацікавлений погляд на проблему / О.С. Пасічник, В.Г. Редько // Рідна школа, 2013. – № 11. – С. 21–30.

Сірик Т.В.*аспірант,**Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди***СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ**

XXI століття висуває нові вимоги до підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей: висококваліфікованих, конкурентоздатних, які вміють швидко пристосовуватись до змін та орієнтуватися у навколишній дійсності, мають достатній інтелектуальний потенціал, відповідні фізичні якості (витривалість, гнучкість, сила), і так як значний успіх їхньої діяльності залежить від налагодження комунікативних зв'язків, то вільно, нормативно й зразково користуватися мовою свого фаху [3].

Необхідність удосконалення формування професійної компетентності майбутніх економістів викликана поточними та перспективними потребами суспільства у конкурентоспроможних спеціалістах з нестандартним мисленням, готових творчо застосовувати знання в різноманітних виробничих та соціальних ситуаціях; спеціалістах найвищої кваліфікації, професійний рівень яких відповідав би світовим стандартам [5, с. 192].

Досліджуючи питання структури професійної компетентності, потрібно сказати, що вітчизняні та зарубіжні науковці виділяють різні компоненти залежно від того, що вони розуміють під професійною компетентністю та від того, структуру професійної компетентності якого фахівця вони досліджують.

Ряд науковців (Н.Б. Козлова, Л.В. Павлова) вважають, що професійна освіта покликана формувати три основні компоненти майбутнього фахівця: професійну спрямованість, професійну компетентність і професійну кваліфікацію.

Структура поняття «професійна компетентність» повинна, на їх думку, містити три основних компоненти:

Змістовий компонент – орієнтація в цілях та задачах професійної діяльності, змісті професійної і суміжної з нею сферах.

Ресурсно-часовий компонент – інформованість про трудомісткість та складність задач та діяльності по їх вирішенню, про необхідний і наявний рівень професійної підготовленості членів колективу, технічні, кадрові та часові ресурси.

Соціально-економічний компонент – комунікативність, адекватність міжособистісного сприймання та взаємодії, вміння попереджувати і вирішувати конфлікти [2, с. 59-60].

Професійну компетентність економіста можна представити як якісну характеристику особи фахівця, яка включає систему науково-теоретичних знань, у тому числі спеціальних знань в області економіки, професійних умінь і навичок, досвіду, наявність стійкої потреби в тому, щоб бути компетентним економістом, інтерес до професійної компетентності свого профілю. Професійна компетентність економіста складається з набору компетенцій [1].

На основі узагальнення літературних джерел з проблеми дослідження структури професійної компетентності майбутніх економістів О.Б. Лисак визначила, що компетентність складається з наступних компонентів:

1) компетенції у сфері економічної діяльності (економічне мислення; знання методів економічного аналізу; наявність системного уявлення про структуру і тенденції розвитку української та світової економіки; знання принципів прийняття і реалізації економічних рішень на мікро- та макрорівнях; вміння використовувати економічну інформацію у професійній, виробничій діяльності і повсякденному житті; вміння здійснювати пошук економічної інформації; вміння проводити економічний, стратегічний аналіз та оцінку фінансово-господарської діяльності підприємств; вміння проводити контроль, аудит, перевірку грошових коштів, виробничих запасів, основних фондів у підприємствах, організаціях, установах тощо);

2) компетенції в інших сферах професійної діяльності (система знань з фінансів, маркетингу, аудиту, міжнародної економіки, права, менеджменту; знання нормативно-правової бази);

3) інформаційно-комп'ютерна компетенція (стосується роботи з комп'ютерною технікою і визначається таким переліком знань та вмінь: знання теоретичних основ функціонування комп'ютерної техніки; вміння працювати в мережі Internet; вміння користуватися електронною поштою; вміння працювати із спеціалізованим програмним забезпеченням; вміння ефективно застосувати інформаційні технології і відповідні програми у професійній діяльності);

4) комунікативна компетенція (знання ділового етикету та основ конфліктології, толерантність до існування інших поглядів, ефективна групова взаємодія, позитивна установка щодо себе й оточуючих тощо);

5) компетенція у сфері самовизначення і саморегуляції особистісних якостей (адекватна самооцінка, впевненість у собі, самоконтроль, самоефективність, високий рівень мотивації до досягнень, визнання необхідності неперервної освіти впродовж життя тощо);

6) виробничо-діяльнісна компетенція (передбачає знання посадових інструкцій згідно з кваліфікацією фахівця, а саме: обізнаність з вимогами, функціями, правами, обов'язками; знання основ етикету) [4].

Отже, професійно компетентною визнається така робота спеціаліста, в якій професійна діяльність здійснюється на достатньо високому рівні, досягаються відчутні результати праці, реалізується особистісний потенціал. При цьому компетентність фахівця визначається співвідношенням у реальній діяльності його професійних знань і вмінь з одного боку, та професійних позицій, психологічних якостей – з іншого. Структура ж професійної компетентності майбутнього економіста повинна враховувати такі компоненти, які в поєднанні дають можливість фахівцю розуміння різноманітних навчальних і життєвих ситуацій, умінь практичного використання набутих знань та, відповідно, усвідомлення необхідності самовдосконалення наявного особистісного рівня.

Список використаних джерел:

1. Батурина Р.В. Общенаучная компетенция как основа профессиональной компетентности экономиста / Р.В. Батурина // Международный научно-исследовательский журнал [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://research-journal.org/featured/obshhenauchnaya-kompetenciya-kak-osnova-p/>
2. Вишпольська В.Ф. Зміст та структура професійної компетентності фахівця з міжнародних економічних відносин / В.Ф. Вишпольська // Вісник Запорізького національного університету. – 2008. – № 1. – С. 57-61.
3. Власюк В. Професійно-термінологічна компетентність як складова професійної підготовки майбутніх економістів / В. Власюк // I Всеукраїнська конференція молодих учених і студентів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ito.vspu.net/>
4. Лисак О.Б. Формування компетентностей майбутнього фахівця-економіста / О.Б. Лисак [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://intkonf.org/lisak-ob-formuvannya-kompetentnostey-maybutnogo-fahivtsya-ekonomista/>
5. Чепорова Г.Е. Определение и классификация специальных дисциплин как основы формирования профессиональной компетентности будущих экономистов / Г.Е. Чепорова // Ученые записки Таврического национального университета имени В.И. Вернадского. Серия: Экономика и управление. – 2011. – Т. 24 (63). – № 2 – С. 192-203.

Стахів М.О.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Львівський національний університет імені Івана Франка

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО КОМПЕТЕНТНОЇ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Модернізація освіти, поява в ній нових наукових парадигм і трансформацій потребує глибокого осмислення нашого суспільного буття в контексті педагогічної освіти, підготовки майбутніх учителів початкової школи до роботи в нових умовах.

У системі професійної підготовки вчителів початкових класів важливу роль відіграє формування комунікативної компетентності педагогів. Адже сьогодні школі потрібен учитель, який уміє аналізувати лінгвометодичні явища, вести пошук шляхів демократизації, етнізації та оптимізації навчально-